

Valtuustoryhmien ryhmäpuheenvuorot, Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2024 – Fullmäktigegruppernas gruppanföranden, Budgeten 2022 och ekonomiplanen 2022-2024, 15.11.2021

Kunnanhallituksen puheenjohtaja – Kommunstyrelsens ordförande Kaj Lindqvist

Talousarvioehdotuksen tulos näyttää plussaa 0,9 milj. euroa ja ylijäämä poistorien jälkeen on 2,1 milj. euroa. Tämä on myönteinen kehitys verrattuna tämän vuoden talousarvioon. Tämän vuoden 2021 tulos on muodostumassa alijäämäiseksi, mutta lopullinen tulos riippuu valtiolta saamastamme koronatuen määrästä. Koronan aiheuttamat ylimääräiset menot ovat tämän vuoden aikana olleet noin 4,5 milj. euroa.

Talousarvio noudattaa hyvin valiokuntien ehdotuksia ja määrärahavähennykset ovat olleet erittäin pieniä, soten osalta 100 000 euroa ja sivistyksen osalta 200 000 euroa. Soten toimintamenot ovat 67 milj. euroa ja sivistyksen 55 milj. euroa.

Talousarviossa on lisäpanostuksia sivistys-, sosiaali- ja terveystoimessa kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseksi. Esimerkiksi ympärivuorokautisen hoivan paikkoja tarvitaan aiempaa enemmän. Kasvaneiden palvelutarpeiden vuoksi palkataan terveyskeskuslääkäri, sairaanhoitaja, hammaslääkäri, hammashoitaja, sosiaaliohjaaja, sosiaalityöntekijä ja toimintaterapeutti. Vanhuspalvelulain hoitajamitoituksen mukaan palkataan neljä hoiva-avustajaa. Sivistystoimeen perustetaan kaksi uutta oppilaanohjaajan virkaa.

Investointitaso pienenee nykyisen taloussuunnitelman mukaisesti ja bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin ovat noin 13 miljoonaa euroa, ja Sipoon Veden bruttoinvestoinnit ovat melkein 7 miljoonaa. Väestökasvu jatkuu ja tänä vuonna kahden prosentin raja ylittyy. Kun katsoo väestötilastoja niin huolestuttavaa on, että melkein kaikissa kylissä väki on vähentynyt.

Lainamäärä nousee valitettavasti myös ensi vuonna, mutta kuitenkin maltillisesti ja arvioitu lainamäärä tämän vuoden lopussa on vähän yli 130 miljoonaa euroa. Lainakannan suuruus on huolestuttava ja varsinkin sen kasvu taloussuunnitelman mukaan samalla kun kunnan liikevaihto melkein puolittuu soten takia. Ensi vuosi on sote-uudistuksen valmisteluvuosi. On todella suuri muutos sekä hyvinvointialueen osalta että myös kunnan osalta. Verotulot ovat ensi vuonna noin 119 milj. euroa, vuonna 2023 noin 61 milj. euroa ja vuonna 2024 vain noin 57,5 milj. euroa. Sipoon uusi veroprosentti vuonna 2023 on nykytietojen mukana 6,86.

Valtionosuuksia saadaan ensi vuonna arviolta melkein 18 milj. euroa. Mielenkiintoista on että meidän verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus on 6,3 milj. euroa – siis käytännössä maksamme ainakin yhden veroprosentin muille kunnille. Mielenkiintoinen seikka on myös että opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on miinus-merkkinen meille, noin 2,5 milj.

Olemme tehneet realistisen ns. vanhan kunnan viimeisen talousarvion ja pystymme säilyttämään nykyisen palvelutason ja voidaan kehittää kuntaamme muun muassa palkkaamalla henkilökuntaa, kaavoittamalla uusia omakotialueita ja yritystontteja.

Tulevaisuutta ajatellen on minusta tärkeätä että

- pystymme pitämään kustannuspaineen kurissa ja hallitsemaan kasvua hyvän kaavasunnittelun avulla

- verotulojen kertymä näyttää suotuisalta meille ja meidän on huolehdittava, että verotulot kasvavat myös tulevina vuosina. Huomioitava on että soten uudistuksen jälkeen saamme valtionosuuksia melkein vain lapsista

- pystymme yhdessä hyvässä yhteisymmärryksessä ja yhdessä kuntalaisten kanssa jatkossakin kehittämään kuntaa ja palvelujamme.

Budgetförslaget visar ett plus på 0.9 milj. euro och överskottet är 2,1 milj. euro efter avskrivningsregleringarna. Resultatet för i år, dvs 2021 visar i detta skede underskott, men mindre än vi budgeterat. Det slutliga resultatet är beroende på hur mycket statligt koronastöd vi får. Vi har i år haft ca 4,5 milj. euro extra utgifter pga koronan.

Budgeten överensstämmer bra med utskottens förslag och anslagsminskningarna har varit mycket små, för sotes del 100 000 euro och för bildningen 200 000 euro.

Social- och hälsovårdens verksamhetsutgifter är totalt 67 milj. euro och bildningens 55 milj. euro.

Budgeten innehåller bl.a. tilläggsansatningar inom bildningen och social- och hälsovården. Dygnet runt servicehemplatser behövs flera. Inom social- och hälsovården ingår 11 nyanställningar och inom bildningen två.

Investeringsbudgeten minskar i enlighet med gällande ekonomiplan och bruttoinvesteringarna inom infra och byggnader är 13 miljoner euro och Sibbo Vatten investerar för 7 miljoner.

Befolkningstillväxten kommer att fortsätta också under nästa år och i år kommer 2 procentgränsen att överskridas. Då man ser på befolkningsstatistiken är det oroväckande att befolkningen minskar i de flesta byarna.

Lånebördan stiger också under nästa år, men dock måttligt. Lånebördan är något över 130 miljoner i slutet av detta år. Det är bekymmersamt att lånebördan beräknas stiga i ekonomiplanen samtidigt som kommunens totala omsättning halveras pga sote-reformen.

År 2022 är sote-reformens beredningsår. Reformen innebär en stor omställning både för det nya välfärdsområdet som för kommunen. Våra skatteinkomster beräknas år 2022 till 119 milj. euro, medan de efter sote-reformen år 2023 beräknas till 61 milj. euro och år 2024 till 57,5 milj. euro. Sibbos nya skatteprocent är år 2023 enligt gällande uppgifter 6,86 %,

Statsandelarna beräknas nästa år till 18 milj. euro. En intressant aspekt är att och utjämningen av statsandelar som baserar sig på våra skatteinkomster är 6,3 milj. euro – med andra ord överlåter vi ca 1 % av vår skatteinkomstprocent till andra kommuner. En annan intressant aspekt är att våra statsandelar inom utbildning och kultur är negativa, ca 2,5 milj. euro.

Vi har gjort en realistisk budget, den sista för den sk gamla kommunen. Vi kan bibehålla vår servicenivå bl.a genom nyanställningar, och vi kan utveckla kommunen bl.a. genom att planlägga nya egnahems- och företagstomter.

Svenska folkpartiets fullmäktigegrupps gruppanförande – Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro, Charlotta Engblom

Bästa fullmäktiges ordförande, kollegor i fullmäktige, tjänstemän och kommuninvånare

Sibbo har som kommun varit under detta årtionde varit en kommun som genomgått förändringar. Endel förändringar har kommit inifrån för att vara en föregångare i samhällsbygget och andra förändringar har utifrån satts kommunen att bära. Reformen för social- och hälsovårdsväsendet är en förändring inom kommunal förvaltning som saknar motstycke i närhistorien. Den globala COVID-19 pandemin kom utan förvarning eller beredskap i föl och drabbade i Finland Sibbo först och hårdast. Den handlingskraft som då påvisades visade att Sibbo har alla förutsättningar att agera när det gäller.

Hyvät valtuutetut,

Olemme kokoontuneet tänään käydäksemme keskustelua ensi vuoden talousarviosta. Samalla tämä on viimeinen talousarvio Sipoossa kun sosiaali- ja terveystaloudet ovat osana kunnan päätöksenvallan alla. Tulisimme olla ylpeitä siitä, että palvelut on hoidettu mallikkaasti ja tehokkaasti meidän kunnassamme. Sipoon kasvu on toki tarkoittanut, että palveluiden mitoitus ei enää ole aina ollut asukkaiden määrän nähden oikealla tasolla. Huoli kuntalaisten hyvinvoinnista tulee jatkumaan ja siinä voimme todeta, että olemme haasteen edessä. Kuntalaisten sujuva arki ja viihtyvyys kunnassa on tärkein tehtävä mitä meille ja siinä meillä ei ole vaihtoehtoa kuin onnistua.

SFP fortsätter efter sommarens kommunalval som största partiet i Sibbo. I Sibbo jobbar SFP för en livskraftig tvåspråkig kommun med välmående invånare som trivs. Vi känner ett ansvar att se över att budgeten är i balans och fungerar jämlikt för alla invånare. Kommunens skyldighet är att förvalta kommunens tillgångar på ett ansvarsfullt sätt och för SFP betyder det också att kommunens tillväxt ska vara på en hållbar nivå. Vi kan inte i framtiden eftersträva tillväxt utan att planeringen är förankrad bland invånarna och bejakar den dragningskraft som en levande landsbygd utgör.

Viime kesän vaaleissa RKP Sipoossa lausui vaaliohjelmassaan, että asukkailla tulisi olla mahdollisuus vaikuttaa ja tuntea osallisuutta päätöksenteossa, joka koskee heidän arkeaan. Kunnan toiminnan on oltava läpinäkyvää ja ymmärrettävää. Vaaleissa korostettiin keskustelussa Sipoossa vallitsevan tilannetta, missä päätöksenteko ja tieto muutoksista on karannut kauemmaksi kuntalaisten näkemyksestä oikeudesta ja järkevistä päätöksistä. Sen vuoksi, RKP on aloittanut kauden ryhmän sisäisellä keskustelulla, miten miten ymmärrämme vuorovaikutuksen ja tavoitteellisen politiikan. Meidän näkemyksemme pohjautuu ajatukseen, että poliitikot tulisi ohjata kehitystä ja olla aloitteellisia kehityksen suunnan määrittelyssä. Suurten kehitysprosessien poliittinen valvonta on varmistettava. Valtuutetut ja valiokuntien jäsenet on otettava mukaan riittävän varhaisessa vaiheessa, tämä on erityisen selvästi tarpeen sivistyspalveluissa ja maankäyttö- ja rakentamiskysymyksissä. Tavoittelemme, että virkamiesjohdon tulisi edistää varhaista vuoropuhelua kuntalaisten ja päättäjien kesken. Tämä voisi tapahtua tuomalla varhaisessa vaiheessa julki mitä on otettu valmisteluun. Poliitikot on päästettävä mukaan päättämään isompien hankkeiden ja selvitysten tehtävänannon määrittelystä, päämääristä ja tarkoituksesta. Käytäntö poliittisista ohjausryhmistä tulisi uudistaa ja käyttää enemmän määrin.

SFP har idag en något mer moderat syn på tillväxten och är beredd att minska den från nivån i förra strategin. Vi vill bygga och utveckla byarna, men byggandet där har blivit svårare. I budgetboken finns ytterst sorglig statistik som visar att tillväxten i byarna de facto går tillbaka. SFP vill understryka kvalitativt offentligt byggande och kvalitativ planläggning som måste få ta tid och tar sikte på såväl centra och byarna. Sibbo skall utvecklas med respekt för kultur och tradition.

Bästa presidium, fullmäktigeledamöter och tjänstemän.

Vi måste komma ifrån motsatsförhållandet där man i ena lägret talar om att skumma mjölken på grädden eller varnar för förslumning och i andra hänvisar till bostadspolitik som redskap för egna ideologier. I stället borde Sibbos utgångsläge vara att var invånare känner sig hemma, att omgivningen är bekant, bidrar till trivsel, välmående och känns rätt. De som flyttar hit har en idealbild av hur de förväntar sig Sibbo. Och de som hänvisar till generationer av vargsvansar har sina goda upplevelser av Sibbo de önskar bevara. Besvikelsen för alla uppstår när denna idealbild och dagliga upplevelsen inte stämmer överens. Vår främsta uppgift som politiker och tjänsteinnehavare är att lyssna på invånarna och deras åsikter om hur Sibbo bör utvecklas så att idealbilderna förstärks och består.

Käymme kohta läpi ensi vuoden talousarvion. Teemme sen tilanteessa, jossa odotamme vielä mitä tämän valtuustokauden strategia tuo tullessaan. Tulisimme sen vuoksi olla varovaisia eikä ennalta lyödä lukkoon suuria linjauksia mistä ei ole vielä kirjattu tavoitteita. Vielä on aikaa katsoa yhdessä mikä on se tulevaisuudenkuva mitä hahmotamme kuntalaisten edustajina valtuustossa.

SFPs fullmäktigegrupp tackar för en väl uppgjord budget och en god hantering av de kriser som kommunen har stått inför och önskar alla mod och kraft att ta sig an förändringsåret 2022.

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Samlingspartiets fullmäktigegrupps gruppanförande, Tommi Hänninen

Kaikessa, mitä Sipoon Kokoomuksen valtuustoryhmä tekee, tähdätään kuntalaisten hyvinvoinnin parantamiseen. Me uskomme, että se tapahtuu parhaiten ihmisten omaa aktiivisuutta tukemalla, työntekoon kannustamisena sekä huolehtimalla Sipoon kehityksestä.

Vuoden 2022 talousarvio perustuu edellisen kunnanhallituksen hyväksymään raamiin ja edellisen kunnanvaltuuston strategiaan. Sivistys-, sosiaali- ja terveystoimessa on lisäpanostuksia kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseksi pandemian jälkeen ja myös uusia työntekijöitä kuten lääkäri-hoitajapareja sekä sosiaalityöntekijä palkataan. Päätös, joka auttaa hoitamaan ja ennaltaehkäisemään nuorten sekä aikuisten ongelmia niin fyysisen kuin henkisen hyvinvoinnin ja terveyden osalta. Myös uutta pelastusasemaa aletaan vihdoin rakentaa. Se on erinomainen asia kuntalaisten turvallisuuden kannalta.

Voimme Kokoomuksessa olla tyytyväisiä siihen, että kunnan talouden ennustetaan olevan hivenen voitollinen ensi vuonna. Loppupelissä se, että pärjäämme hyvin taloudellisesti, mahdollistaa kaiken muun hyvinvoinnin kehittämisen. Tulevina vuosina täytyy kiinnittää erityistä huomioita siihen, että päätöksemme mahdollistavat tämän kehityskulun jatkumisen ja jopa paranemisen.

Kokoomukselle on tärkeää, että veroprosenttia ei nosteta, vaan vuonna 2022 ja 2023 se säilyy ennallaan 19,25 %:ssa. Samoin on tärkeää pitää kiinteistöveroprosentti ennallaan. Tällä verotasolla pidämme kunnan riittävän kiinnostavana myös uusien asukkaiden näkökulmasta.

Söderkulla skolan suunnittelun jatkaminen on mielestämme tärkeää. Kunnan väestönsuunnittelun näkemys tukee sitä, että vuosien 2021–2030 välisellä ajanjaksolla 7–15-vuotiaiden määrä kasvaa hieman vajaalla 200 henkilöllä. Tämä tarkoittaa, että Sipoonlahden koulurakennus on täynnä viimeistään 2020-luvun lopulla. Uusia kouluja ei suunnitella ja rakenneta vuodessa eikä kahdessa, joten on hyvä varautua tulevaisuuteen.

Kokoomuksen valtuustoryhmän tavoitteena on siirtää kaavoituksen painotusta voimakkaasti omakotitaloja suosivaksi. Omakotitaloihin muuttaa usein lapsiperheitä, joille tarjolla olevien koulujen kunto ja opetuksen laatu ovat keskeisiä muuttopäätökseen vaikuttavia tekijöitä. Lähitulevaisuutta ajatellen suomenkielisen väestön osalta kouluissa on tilaa. Näemme, että Sipoon tulee säilyä myös houkuttelevana kuntana ruotsinkieliselle väestölle.

Kerava-Nikkilä rataliikenteen suunnittelua jatketaan, tavoitteena laajentaa se kattamaan myös henkilöliikenne. Pitkällä tähtäimellä tämän edistäminen on mielestämme järkevä kehityskulku. Kuntamme on sitoutunut kestävän kehityksen edistämiseen ja raideliikenne sekä julkisen liikenteen saatavuuden parantaminen ovat sitä. Henkilöjuna liikenteen aloituksen tulee kuitenkin olla taloudellisesti mielekästä, tai sitten vastaavasti tarjota niin selkeitä muita hyötyjä, että ne puoltavat alkuvaiheen liikenteen kohtuullista taloudellista tukemista. Tämä jää nähtäväksi ja tutkittavaksi tulevina vuosina. Nyt käytössä olevilla tiedoilla Kokoomus suhtautuu edelleen myönteisesti henkilöliikenteen avaamiseen.

Kannatamme Keinukallion monitoimihallien rakentamista, sillä siinä saadaan varsin kohtuullisella 1 miljoonan euron investoinnilla ja pienillä vuotuisilla käyttökustannusinvestoinneilla huippuluokan ympärivuotiset olosuhteet yleisurheilijoille sekä jalkapalloilijoille. Mielestämme hanke on hieno esimerkki rakentavasta

yhteistyöstä naapurikuntien kesken.

Kunnan kasvu jatkuu muuttovoittoisena. Sen avulla säilytämme tulevaisuutemme avaimet omissa käsissä. Toteamus, minkä voi ainoastaan kourallinen Suomen yli 300 kunnasta sanoa. Tonttivarannon kasvattaminen niin, että kunnalla on jatkuvasti tarjolla 100 omakotitalotonttia ympäri kuntaa, myös kylissä, on vetovoimatekijä, jolla saamme varmistettua laadukasta muuttoliikettä Sipooseen.

Muuttoliike tarkoittaa verotuloja ja verotulot tarkoittavat hyvinvointia kaikille sipoolaisille. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää kunnan ensi vuoden talousarvioon lisättäväksi ylimääräistä ns. kylä- ja asemakaavoittajan henkilöresurssia kiihdyttämään omakotitalotonttien kaavoitusta. Kululisäys on perusteltavissa kasvavilla maanmyyntituloilla, kun saamme kaavoitettua enemmän omakoti- ja pientalotontteja. Tässä olemme viimeisen vuosikymmenen aikana jääneet jälkeen tavoitteista. Haja-asutusalueiden sekä kylien kaavoitus on saatettava kuntoon. Näin myös rakennusvalvonnan työmäärä ja kustannukset vähenevät, kun suunnittelutarveratkaisuille ei ole yhtä kovaa tarvetta.

Yritysten houkuttelu Sipooseen on myös erinomaisen tärkeä asia kuntamme hyvinvoinnille ja menestykselle. Kunnan elinkeinotoimintaa tulee jatkuvasti kehittää aktiivisesti ja suurella energialla.

Kokoomusryhmä haluaa pitää Sipoon kasvavana, eteenpäin katsovana, turvallisena sekä kaikin puolin hyvänä paikkana asua ja elää. Mielestämme esitetty talousarvio mahdollistaa ja tukee tätä tavoitetta.

Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Sannfinländarnas fullmäktigegruppen gruppanförande, Jari Malm

”Katson maalaismaisemaa ja ymmärrän.” Aikansa menestyskappaletta voi hyrällillä saapuessaan läntiseltä suunnalta kotikuntaamme. On helppoa huomata miksi olemme muuttovoittokunta. Olemme olleet viime vuosina nopeimmin kasvava kunta Uudellamaalla ja kasvu näyttää johtuvan suurelta osin pääkaupungista kehyskuntiin siirtyneistä. Työpaikan perässä kauempaa maaseudulta muuttaneiden pettyessä kaupunki- ja lähiöelämän varjopuoliin kiinnostus tilavampaan, väljempään ja rauhallisempaan asumiseen on meidän voittomme. Turvallisuus on erityisesti lapsiperheiden tärkeimpiä argumentteja asuinpaikan valinnassa. Ei siis ole tarkoituksenmukaista rakentaa ahtaita ja korkeita asumiskeskittyymiä, joita keskustoista pois muuttavat haluavat lähinnä välttää. Monipuoliset taajamat ovat hyvä strategia ja väestön lisääntyessä palvelut seuraavat perässä.

Kasvava väkimäärä kaipaa kuitenkin panostuksia asumiseen ja palveluihin. On tehtävä investointeja, jotka ovat kustannustehokkaita suhteessa panostukseen. Koulupaikkoja meillä on riittävästi Nikkilässä ja Söderkullassa pitkälle tulevaisuuteen, mutta kyläkouluista ei kannata luopua syyttä suotta. Siksi kylät on pidettävä elinvoimaisina. Tämä onnistuu vain luvittamalla rakentamista niin kyliin kuin taajamiin. Varhaiskasvatuksen toimivuus taas on edelleen merkittävimpiä vaikuttimia nuoren perheen kotiutumisessa kuntaamme.

Talousesitys ensi vuodeksi on hyväksyttävissä, koska valtion koronaturvituksen ansiosta saatamme päästä valtuustokauden aluksi jopa positiiviseen tulokseen. Kuitenkin saamamme rahoituslaskelman mukaan valtuustokautemme loppupuolella lainamäärä kohoaa huikeaan 177 miljoonaan euroon. Sote-uudistus uhkaa puolittaa sekä menot että tulot, mutta velat edelleen jäävät. Konkreettisia suunnitelmia budjetin tasapainottamiseksi ei ole vielä esitetty. Taloutemme nojaa voimakkaasti ennakoituun kasvuun, joten on myös varmistettava edellytykset siihen.

Rokotuskattavuudesta huolimatta on vaikea ennustaa mitä kaikkia vaikutuksia koronalla on vieläkin talouteemme. Jäämme kuitenkin mielenkiinnolla odottamaan hallituksemme toimia lupauksessaan korvata viruksesta johtuvat välittömät kustannukset täysimääräisinä.

Mutta tosiasia on, että tarvitsemme strategian, jossa jatkuva lisävelan otto saadaan loppumaan valtuustokauden loppuun eli 2025 mennessä. Muuhun emme perussuomalaisina voi tyytyä. Lainaksi eläminen syö pohjan kunnan investoinneista ja kasvusta odotettavalta hyödyttä. Aidosti tasapainoinen kuntatalous vaatii menokuria – ja valitettavasti tiukkenevia menokehkyksiä. Tai sitten sitäkin huonompi vaihtoehto eli verojen korotus voi olla edessä.

On helppoa omahyväisesti olla tyytyväinen siihen, että velkamme on muita vertailukuntia pienempi. Silloin kun vesi on noussut kaulalle, ei enää lohduta muiden kuntien uppoaminen pinnan alle – varsinkaan kun valtiosta ei ole enää kuntatalouden pelastajaksi sen oman hirvittävän lainan oton myötä.

Päätän kuitenkin toiveikkaana ja uskoen Sipoon mahdollisuuksiin. Koska kuntamme pinta-alasta noin puolet muodostuu saaristosta, on merkillepantavaa, että meillä ei ole vastaavasti riittävästi palveluja veneilykansalle. Suomen koko veneilyn liiketoiminnassa liikkuu vuosittain arvioiden mukaan yli miljardi euroa. Yhdistettynä Sipoonkorven vetovoimaan meillä on sijaintimme huomioiden mahdollisuudet merkittäväankin osuuteen

tästäkin kakusta. Lisäksi sijaintimme sekä kansainvälisen lentoaseman, että Vuosaaren rahtiliikennesataman läheisyydessä tarjoaa erinomaisia mahdollisuuksia erilaisten liiketoimintojen sijoittumiseen kuntamme alueelle.

Kuntamme tarjoaa siis monipuolisesti mahdollisuuksia sekä liike-elämälle, että luonnonläheiseen asumiseen. Perussuomalaiset toivoo jatkossakin suotuisaa yhteistyötä kuntamme kehittämiseksi. Sitä kuntalaisilla on lupa odottaa meiltä.

Vihreän valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Gröna fullmäktigegruppens gruppanförande, Marketta Mattila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut,

uusi valtuusto on nyt päättämässä vuoden 2022 budjetista ja toivon mukaan viisautta riittää matkaan. Juuri nyt Glasgow'n ilmastokokouksen jälkeen on yhdestoista hetki - niin globaalisti kuin paikallisella tasolla. Siksi myös Sipoon tulevien vuosien taloussuunnitelmaa pitää laatia johdonmukaisesti kestävään kehitykseen tukeutuen. Ensi vuoteen liittyy paljon epävarmuutta. Koronan aiheuttamaa hoitovelkaa riittää terveydenhoitoon, puhumattakaan siitä miten karuja sosiaaliset seuraukset voivat olla. Seuraavaksi sote-uudistus mullistaa palvelurakenteen, ja vaarana on, että ihminen unohtuu jonnekin väliin. Vihreät haluavat varmistaa, että kuntalaisten laadukkaat palvelut turvataan myös haastavassa saranaivaiheessa. Muutosrajoitin, jolla kuntia on kannustettu pitämään sote-menot kurissa, ei saa olla Muumilaakson mörkö, joka jäädyttää ensi vuoden palvelut. Jos oikea-aikainen hoitoketju ja ennaltaehkäisy unohdetaan, inhimilinen hinta on kova. Hyvinvointialueiden käynnistäminen vuoden 2023 alussa vie paljon viranhaltijoiden työaika. Sipoo on tähän asti kyennyt tarjoamaan korkeatasoiset sote-palvelut kuntalaisille, nyt niiden turvaaminen vaatii proaktiivista ajattelua.

Monen asian suhteen voisin lukea vihreiden viime vuoden valtuustopuheen jotakuinkin sanasta sanaan. Silloin puhuimme päätöksentekokulttuurista, jonka pitäisi olla avointa ja läpinäkyvää. Muistutimme myös kestävä kehityksen periaatteesta, juhlapuheiden suosikkitermistä. Budjetti sen sijaan on konkreettinen työkalu, jolla Sipoota voidaan kehittää ympäristön kannalta kestävästi. Se tarkoittaa luonnonvaroja ja maa-alaa säästäviä ratkaisuja asumiseen, liikkumiseen ja palveluihin. Sosiaalinen kestävyys taas edellyttää riittäviä resursseja sekä soteen että sivistykseen. Yhtä tärkeää on taloudellinen kestävyys - se että kunnan varoja käytetään viisaasti; kuntalaisten ja ympäristön hyvinvointia maksimoiden.

Luonnon monimuotoisuudesta huolehditaan Sipoossa hienosti ohjeissa ja suunnitelmissa, mutta esimerkiksi kunnan omistamilla alueilla tämä ei juurikaan näy. Luonto on Sipoon ykkösvoimavaroja, joten sen säilymiseen ja monimuotoiseen kukoistukseen on syytä panostaa. Yksi tärkeä osa kestävyttä on myös kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista huolehtiminen. Sipoossa on jo menetetty monta arvokasta upeaa vanhaa rakennusta siksi, että ne on päästetty pilaantumaan. On syytä vaalia harvoja jäljellä olevia, jotta Sipoon historia ja omaleimainen tunnelma välittyy tuleville sukupolville.

Viime vuonna olimme huolissamme juridisesta osaamisesta Sipoossa eikä huoli ole väistynyt. Niinpä ehdotamme, että ensi vuonna kuntaan viimein palkataan lakimies, joka valvoo silmä tarkkana Sipoon ja veronmaksajien etua. Toivomme kaikkien ryhmien suhtautuvan vakavasti tähän huomioon. Me kaikki teemme luottamushenkilönä työtä virkavastuulla.

Lopuksi haluamme muistuttaa syistä, miksi rakennusvalvonnan lupakäsittely suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten osalta on kasaantunut. Ensinnäkin hakemuksia on enemmän kuin aiemmin. Samaan aikaan rakennusvalvonta on joutunut luomaan uudet linjausperiaatteet lupakäsittelylle. Tämä on vaatinut aikaa. Linjausta piti tarkistaa siksi, että lupia on myönnetty kaavoituksen mitoituksen osoittamaan ylärajaan saakka. ELY-keskuksen ohjauksen ja hallinto-oikeuden ratkaisujen johdosta on kuitenkin todettu, että se johtaa useilla alueilla tiiviimpään rakentamiseen kuin mitä yleiskaavan ja osayleiskaavan pohjalta on mahdollista sallia.

Rakentaminen vaatisi siis asemakaavaa.

Tästä syystä hakemuskäsittelyyn on muodostumassa tilapäisesti aiempaa pidempi käsittelyaika.

Rakennusvalvonta on arvioinut, että käsittelyaika vuonna 2022 olisi alle 9 kuukautta. Tilanne on valitettava, mutta resurssitilanteen vuoksi ymmärrettävä. Olisi kohtuutonta vaatia aiempaa tavoitetta, neljän kuukauden käsittelyaikaa, ellei lisäresurssia saada. Rakennusvalvonta on onneksi ilmoittanut tilanteen olevan tilapäinen ja arvioinut sen korjaantuvan pikkuhiljaa ensi vuoden aikana.

Nyt rakennusvalvonnalle tulisi antaa työrauha ja mahdollisuus testata uutta linjausta lupien myöntämisessä. Näin saadaan kokemusta siitä, onko linja nyt oikea eli lainmukainen.

Me vihreät painotamme, että rakentamisen sallimisessa kaavoitus on avainasemassa. Toivomme, että tämän vellovan keskustelun myönteisenä seurauksena Sipoon kaavoituksen resursseja lisätään. Kunnan kestävä kasvu tapahtuu nimenomaan kaavoituksen kautta. On hyvä muistaa myös se, että luvituksen pitäisi ajaa kaikkien kuntalaisten etua, ei ainostaan luvanhakijan. Hajarakentaminen nakertaa pikkuhiljaa kuntalaisille tärkeitä luontoalueita.

Näiden vaikeiden asioiden jälkeen haluamme kiittää jokaista Sipoon kunnan työntekijää. Aika on ollut teille poikkeuksellisen kuormittavaa eivätkä poliitikkojen tahtotilat sitä helpota. Lämmin kiitos siitä, että jaksatte tehdä tärkeää työtä Sipoon ja sipoolaisten hyvinvoinnin eteen.

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Socialdemokratiska fullmäktigegruppens gruppanförande, Hanna Kuntsi

Puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat

Muutoksen johtaminen on sitä hankalampaa, mitä yllättävämmästä ja kriisiytyneemmästä tilanteesta on kyse. Ja juuri nyt olemme päättämässä talousarviosta tavoitteineen tilanteessa, jossa epävarmuustekijöitä on useita, kuten kunnanhallituksen puheenjohtajan katsauksestakin kävi ilmi.

Joidenkin trendinomaisten kehitysten osalta Sipoossa on tehty kuitenkin erittäin hyvää tulevaisuustyötä ja merkittävimpiin strategiisiin riskeihin on kiinnitetty huomiota. Asteittaiseen ja monimuotoiseen asumiseen perustuva kasvu antaa meille hyvät valmiudet kehittää kuntalaisten palveluita hukkaamatta vastuullista taloudenhoitoa. Raskaista investoinneista huolimatta pitkän aikavälin näkymät ovat luottamusta herättävät.

Meillä on muuttovoittokuntana mahdollisuus omien vahvuksiemme pohjalta lisätä vetovoimatekijöitä myös julkisin toimin. Esimerkiksi uimahallin tai henkilöraide liikenteen toteuttaminen ovat esimerkkejä hankkeista, joiden kumulatiiviset vaikutukset talouteen ja hyvinvointiin ovat usein suurempia kuin suunnitteluvaiheessa edes uskalletaan arvioida.

Lupaavista 2030-näkymistä huolimatta on kuitenkin selvää, että Covid19-pandemia jättää - ja on jo jättänyt jälkensä monen sipoolaisenkin arkeen ja ne jäljet on pyrittävä häivyttämään mahdollisimman pian. Hoiva- ja oppimisvelka ei kuitaannu itsestään, vaan vaatii huomiotamme erityisesti työikäisen väestön ulkopuolella. Jo aiemmin vaikeassa tilanteessa olevat ikäihmisille suunnatut sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut uhkaavat kriisiytyä. Hoito- ja hoiva-alan työntekijäpula yhdistettynä yli 85-vuotiaiden määrän voimakkaaseen kasvuun lähivuosina luo kestävämmän tilanteen vanhustenhoitoomme. Tehostetun palveluasumisen, eli ympärivuorokautisen hoivan tarve lisääntyy muutoinkin, mutta korona vauhditti hakemusten määrää. Onkin hyvä, että ostopalvelusopimuspaikkoja esitetään lisättävän.

On kuitenkin selvää, että nyt puhutaan laastarista, jos oikeasti haluaisimme taata lain mukaisesti jokaiselle tarpeenmukaista huolenpitoa – joko kotiin vietävien palveluiden, palveluasumisen tai hoiva-asumisen muodossa. Kerralla ei mitään ratkota, mutta askel kerrallaan voimme parantaa myös heidän tilannettaan, jotka eivät enää pysty kansalaisadresseja keräämään.

Yhtä lailla on nähtävä polun alkupää, eli viittaaan varhaiskasvatukseen ja koulujen tilanteeseen. Pitkään Sipoossa on puhuttu seinistä – aivan ymmärrettävästi – mutta nyt on katse käännettävä itse toimintaan. Muun muassa henkilökunnan vaihtuvuus, sijaispula ja erilaiset oppimisen vaikeudet ovat voimistuneet korona-aikana ja heijastuvat ihan kaikkien lasten ja aikuisten toimintaan. Osaan asioista me emme tässä salissa voi mitenkään vaikuttaa, mutta moniin kyllä. Perheiden ja henkilökunnan tukeminen pieniltä tuntuvin teoin, kuten vaikkapa koululla tarjottavien aamu- ja välipaloin tai matalan kynnyksen harrastamisen turvaaminen ovat monessa kunnassa hyväksi havaittuja työkaluja paremman oppimisympäristön rakentamisessa.

Yhteenvedona sos.dem. ryhmän puolesta siis totean, että samalla kun rakennamme sujuvaa ja viihtyisää yhdyskuntaa, niin muistetaan rakentaa myös itse yhteisöä.

Kiitoksia.

Liike Nyt -valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Liike Nyt-fullmäktigegruppens gruppanförande, Roy Harkimo

Sipoo on varmaan siksi muuttomyönteinen kunna koska meillä on niin paljon luontoa ja rauhaa ja Like Nytin mielestä silt pitäisi vaalia eikä puhua niin paljon pikkukaupunkimaisesta miljööstä koska se en ole tarkoitus ja kaikki nämä puheet että tarveharkinta ratkaisut ja poikkeusluvut olisivat lainvastaisia on minun mielestäni aika ihmeellisiä koska kaavoitus ei ole sillä tasolla mitä niiden pitäisi olla ja siksi nämä ovat tärkeitä tietysti joka paikkaan ei voi rakentaa, varsinkaan paikkoihin joista koituu kunnalle ylimääräisiä kuluja ja siksi se ei ole tarkoituksenmukaista olen vain huomannut että semmoista halua ei ole virkamiesten taholta että oltaisiin vähän vapaamilisempiä tämän asian suhteen ja se minua vähän ihmetyttää.

Suurimmat resurssit laitetaan mielestäni Nikkilään ja Söderkullaan. Sipoo on kuitenkin iso kunta ja mielestäni pitäisi kehittää joka puolella. Saaristoa on mielestäni suuri asia koska meillä ei ole edes uimarantaa mantereella ja Sipoonkorpi on myös paikka mitä pitäisi kehittää.

Sitten vanhuudenhuolto on mielestäni aika ongelmallinen asia koska kaikki mittaritan näyttää että meillä tulee paljon enemmän vanhempia ihmisiä. Meillä on muutama vanhainkoti ja nyt kun olemme rakentaneet nämä uudet koulut niin tässä uudessa budjetissa ei ole mitään että tulisi uusia paikkoja vanhuksille ja silloin sairaalapaikat käytetään tähän tarkoitukseen ja se vie resursseja pois sieltä ja ei kyllä aja vanhusten asiaa.

Nyt kun meillä on tämä uusi budjetti käsittelyssä niin siellä ei ole tätä uutta strategiaa mukana joka on vasta tekeillä, ymmärrän sen että budjetti pitää olla valmiina mutta kun meillä ei ole uutta strategiaa valmiina niin mennään vähän väärässä järjestyksessä ja sitten se että puhutaan että ng8 alueelle pitää tehdä infra niin eihän voi tehdä infraa ellei ole valmista kaavaa vaan kavaa pitäisi olla ensiksi valmis ja hyväksytty ja sen jälkeen rakennetaan infra sinne koska infra ei saa eikä voi ohjata kaavoitusta joten se olisi pois heitettyä rahaa koska kaavan jälkeen varmaan infra muuttuu ja silloin olemme varmaan tuhlatu paljon rahaa ja resursseja.

Lopuksi haluaisin sanoa että budjetissa on tosi paljon hyvää mutta sieltä puuttuu paljon. Nuorisolle ei ole varattu rahaa niiden harrastuksiin ja sellaiseen. Me rakennetaan kyllä Keravalle halleja mitä varmaan jos olisi ollut tarvikeharkinta ja olisi kuunneltu kuntalaisia niin sitä tuskin olisi rakennettu. Kiitos!

Keskustan valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Centerns fullmäktigegrupps gruppanförande, Monika Hämäläinen

Arvoisa puheenjohtaja, kunnanjohtaja, virkamiehet ja valtuutetut.

Olemme saaneet osavuosikatsauksen tiedoksemme ja se antaa selkeän tiedon siitä mikä taloudellinen tilanteemme on.

Keskustaryhmä on iloinen siitä, että meidän ei tarvitse korottaa ensi vuoden tuloveroprosenttia eikä ensi vuoden kiinteistöveroprosenttia.

Talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2022-2024 on laadittu melko selkeästi.

Valmistautuminen sote-uudistukseen ja osallistuminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutyöhön on ollut työlästä ja talouden analysointi vaikeaa.

Keskustan valtuustoryhmä kiittää kaikkiin työvaiheisiin osallistuneita.

Haluamme samalla kiittää kunnan henkilökuntaa ja erityisesti sosiaali- ja terveysosaston sekä sivistysosaston henkilökuntaa työskentelystä vaikeissa olosuhteissa koronapandemian jatkuessa tänäkin vuonna ja kenties jatkossakin.

Yksi häiritsevä tekijä budjettia läpikäydessä kuitenkin on se että, suunnitelmat perustuvat kunnan vanhaan vuosien 2018-2021 strategiaan, jota työstettiin vuonna 2017 ja vuoden 2018 alussa.

Valmisteilla oleva uusi strategia tulisi olla budjetoinnin ja suunnitelmien pohjana. Uuden valtuustokauden strategiaa on työstetty ja uusi tavoiteasettelu tehty valtuustoseminaarissa.

Olemme viime vuosina sortuneet jonkinlaiseen vauhtisokeuteen valtavilla investoinneilla ja velkaantuneet paljon. Kunnan lisävelkaantuminen on saatava loppumaan.

Rakentamisen suunnittelussa tulee jatkossa ottaa huomioon miksi ihmiset haluavat tulla Sipooseen. Täällä on tilaa, luonto lähellä, turvallista, tilaa rakentaa erikokoisia omakotitaloja ja rivitaloja ja asua viihtyisästi.

Viime vuoden budjettikäsittelyssä Rkp:n ryhmä ehdotti kylien suunnittelun tehostamista, johon muut ryhmät yhtyivät. Emme näe kylien suunnittelun ja kehittämisen edenneen yhtään. On täysin unohdettu, että kaupungeista tullaan mielellään kyliin rakentamaan ja asumaan.

Keskustaryhmä katsoo, että vauhtisokeus on pysäytettävä ja on uskallettava tarkastella mitä tällainen kehittäminen ja liian nopea kasvu tulee meille aiheuttamaan.

Haasteita riittää meille kaikille – toivokaamme kaikille voimia ja terveyttä kunnallisissa tehtävissämme.

Kiitos!